

Sak 2: Fylkestingsgruppa i Akershus SVs beretning 2024

2024 var året Akershus fylket gjenoppsto. For fylkestingsgruppa har det vært viktig å bruke året på samarbeid med lokallagene og våre nye folkevalgte i kommunene. Politisk har året vært preget av at høyresiden overtok makten i fylket vårt. Mange av de viktigste politiske seirene fra Viken-tiden har blitt omgjort, som nærskoleprinsippet og gratis skolemat, samt en svekket satsing på kollektivtrafikken vår.

Organisasjon

Dialog med lokallagene

Det har vært viktig for fylkestingsgruppa å fortsette arbeidet med god dialog mellom lokallagene og fylkestingsgruppa i 2024.

Fylkestingsrepresentantene besøkte mange av lokallagenes årsmøter i 2024. Dette var en viktig prioritering for å være tilgjengelig for lokallagene og for at lokallagene skal kunne ta opp viktige lokale saker med fylkestingsgruppa. Det er også viktig for å informere om saker og prosesser i fylkestinget. Fylkestingsgruppa har i løpet av året også vært på flere lokallagsbesøk, på lokallagenes arrangementer og på 1.maifrokoster.

Høsten 2023 ble det satt i gang et prosjekt med spørretime på representantskapene i Akershus SV der delegatene har mulighet til å stille spørsmål til fylkestingsgruppa. Dette har blitt videreført i 2024. Det har kommet mange gode spørsmål fra medlemmer og lokallag som enten har blitt besvart på representantskapet, i ettertid

28 eller fulgt opp videre av fylkestingsgruppa, bl.a. gjennom spørsmål til relevante
29 fylkesråder.

30
31 Det har i tillegg vært god dialog på telefon og e-post mellom lokallag og
32 fylkestingsgruppa der det har kommet innspill til saker, spørsmål og medieutspill som
33 har blitt gjennomført. Sakene har i stor grad handlet om kollektivtrafikk, fylkesveier og
34 skole.

35
36 Fylkestingsgruppa setter stor pris på alle tilbakemeldinger, innspill og saker som
37 lokallagene løfter og håper dette arbeidet fortsetter i 2025..

38
39 **Aksjoner**

40
41 I løpet av 2024 har fylkestingsgruppa arrangert en aksjon om at gratis skolemat
42 forsvant fra de videregående skolene i fylket ved skolestart. Her var det flere lokallag
43 som deltok i forbindelse med skolestart. Det ble også forsøkt arrangert en aksjon i
44 forbindelse med at Reisrabatten skulle fjernes i april. Her snudde heldigvis fylkesrådet
45 i siste liten og rabatten ble beholdt. Det var allikevel positivt at mange lokallag ønsket
46 å delta på aksjonen før den ble avlyst. Vår opplevelse er at aksjonene har vært godt
47 mottatt i organisasjonen, og noe vi vil gjøre mer av i 2025, særlig med tanke på
48 valgkamp.

49
50 Gi oss gjerne innspill på hvordan aksjoner kan bli enda bedre!

51
52 **Fylkestyremøter**

53

54 Fylkestingsgruppa har vært opptatt av å ha et godt samarbeid med fylkestyret og
55 derfor møtt på nesten samtlige fylkestyremøter i perioden og ellers hatt god dialog
56 mellom møtene.

57

58 **Samarbeid med bevegelser**

59

60 Vi har gjennom året hatt et godt samarbeid med bevegelser vi er en del av og
61 relevante organisasjoner. Spesielt tett har samarbeidet med fagbevegelsen vært.

62

63 I år har vi bygget videre på det gode samarbeidet vi hadde med Fagforbundet i Viken.
64 Fagforbundet har stor kraft og mange viktige innspill. I tillegg er det Fagforbundet som
65 organiserer flest i landet, det gjelder også i vårt fylke. I 2023 fikk vi på plass en
66 samarbeidsavtale med Fagforbundet i Viken og jobbet frem flere felles gjennomslag.
67 Dette har vi videreført med Fagforbundet i Akershus. Samarbeidet har i 2024, signert
68 2025, fått en videre formalisering av det gode samarbeidet mellom Fagforbundet og
69 SV gjennom en ny og oppdatert samarbeidsavtale. Vi har et godt samarbeid og
70 jevnlig møter med Fagforbundet om saker som er relevante for oss begge, særlig
71 med tanke på hele og faste stillinger, god offentlig velferd og arbeidsplasser i offentlig
72 regi.

73

74 Utdanningsforbundet i Akershus organiserer flest av de fylkeskommunalt ansatte i
75 Akershus. Deres innsikt i hva som skjer i skolene har vært nyttig i arbeidet igjennom
76 året. Vi har jevnlig møter med dem i forbindelse med komiteesaker. I tillegg har vi
77 deltatt på tre allmøter med alle tillitsvalgte på videregående skoler i Akershus. Dette
78 har gitt stor innsikt i hvordan det går på våre videregående skoler, og vært en god
79 mulighet til å utforme politiske forslag som kan bidra til å løse utfordringer i
80 klasserommet.

81

82 Fellesforbundet avd. 56 organiserer de fleste av våre bussjåførere i Akershus. I løpet
83 av året har vi fått mange gode innspill fra dem, både på egne møter og gjennom
84 møter i LO i Akershus. Det har ført til et målrettet arbeid for gode hvilesoner,
85 rekruttering av bussjåførere og til at Ruter må lytte til bussjåførene i planlegging av
86 avganger og håndtering av uvær.

87

88 Handel og Kontor er også en viktig samarbeidspartner. Vi har god dialog med dem og
89 sammen med dem. I vår jobbet SV, HK og Fagforbundet sammen om et
90 representantforslag om unge i arbeidslivet.

91

92 Vi har hatt jevnlig dialog med Skolenes Landsforbund (SL) om saker innenfor
93 utdanning i fylket. Her har vi særlig samarbeidet om yrkesfagopplæring, utstyrsparken
94 på de videregående skolene og praktisk undervisning. Vi har også inngått en
95 samarbeidsavtale med Skolenes Landsforbund som formaliserer det viktige
96 samarbeidet mellom SL og SV.

97

98 Fellesorganisasjonen (FO) har vært en viktig dialogpartner om oppfølging av
99 skolemiljø, barnevern og psykisk helse. Det meste av dette arbeidet foregår i
100 kommunene, så arbeidet har i stor grad handlet om å gi råd til lokale folkevalgte som
101 har sittet med slike saker. I tillegg har FO deltatt på folkevalgtsamlinger for å bygge
102 kompetanse blant oss folkevalgte.

103

104 Fylkestingsgruppa, gjennom gruppeleder, deltok også på LO sine regionkonferanser i
105 Akershus, debatter og andre arrangementer fagbevegelsen arrangerer.

106

107 Vi har i 2024 hatt et godt samarbeid med Viken idrettskrets og lokale idrettsråd. Vi har
108 hatt møter med både styret i idrettskretsen og Asker og Ullensaker idrettsråd om
109 hvordan vi kan jobbe for en mer inkluderende idrett hvor alle har råd til å delta. Vi har

110 hatt god dialog om saker som skal behandles i fylkestinget og blitt invitert til å delta i
111 debatter.

112

113 **SV-skolen**

114

115 Høsten 2024 ble Akershus SV-skolens femte runde arrangert. Også i år besto kurset
116 av fem samlinger. Det var stor pågang med 19 påmeldte deltakere. Akershus SV-
117 skolen er en kursrekke for medlemmer som ønsker å bidra i partiet. Her blir
118 deltakerne mer kjent med SVs ideologi, organisasjon og politikk. I tillegg tilegner de
119 seg en rekke verktøy for å bidra i partiet. Kurset ble gjennomført etter vedtak i
120 arbeidsplanen og er delegert av fylkesstyret til Balder Alvær Olafsen, som er
121 gruppeleder på fylkestinget. Han har stått for gjennomføringen av kurset. Totalt 11
122 aktivister mottok kursbevis for sin deltakelse på årets SV-skole.

123

124 **Folkevalgtoppfølgning**

125

126 Fylkestingsgruppa har fått delegert ansvaret for oppfølging av folkevalgte i 2024. Det
127 har blitt satt ned 3 nettverk for våre folkevalgte i kommunene: gruppeledernetverk,
128 plannettverk og utdanningsnettverk. Nettverkene blir ledet av fylkestingspolitikere.
129 Her kan folkevalgte i kommunene bli med i nettverket innenfor temaer de jobber med.
130 Alle nettverkene har hatt ett eller flere møter i løpet av 2024. Målet med nettverkene
131 er å koble folkevalgte sammen med andre som jobber med de samme temaene slik at
132 man kan lære av hverandre, særlig for de som jobber alene med temaene i sine
133 kommuner. Nettverkene skal også gi hjelp og støtte, og gi faglig utvikling.

134

135 I tillegg til disse tre nettverkene har fylkestingsgruppa arrangert en folkevalgtsamling
136 for alle folkevalgte og varaer i kommunestyrene og fylkestinget. Dette var et
137 heldagsseminar med faglige innledninger om temaer gruppelederne hadde spilt inn at
138 sine folkevalgte ønsker mer kunnskap om. Det var både felles innledninger om bl.a.
139 hvordan få budsjettgjennomslag i kommunene, SVs skolepolitikk ved

140 stortingsrepresentant Grete Wold, barnevern ved FO og parallelle spor om planverk
141 og natur.

142

143 **Politikk**

144

145 Politisk har fylkestinget vært preget av at høyresiden vant valget i 2023 og overtok
146 makten i Akershus. Dette har gjort vårt mulighetsrom til å få igjennom vår politikk
147 mindre. Vi har likevel jobbet med å sette våre hovedsaker på dagsordenen og fortsatt
148 å markere oss på kollektivtrafikk og skole.

149

150 **Billigere og bedre kollektivtrafikk**

151

152 Det er mye som har skjedd med kollektivtrafikken i Akershus i 2024. Noe av det
153 viktigste i folks hverdag har vært stengningen av Ring 1 og stengningen av
154 kollektivfeltet for el-biler inn til Oslo. Mange har blitt stående i lange køer på vei til og
155 fra jobb. Kø har det også vært på kveldstid og i helgene på vei til fotballtrening,
156 danseforestilling eller familiemiddager. Det har vært viktig for fylkestingsgruppa å
157 komme med løsninger som kunne gjøre det lettere for pendlere å komme seg til og
158 fra jobb, la bilen stå samtidig som hverdagen går opp.

159

160 I mai foreslo SV derfor tre tiltak for å redusere køene. Dette var å åpne Flytoget for
161 pendlere slik at man kan ta Flytoget til og fra jobb, få på plass flere
162 pendlerparkeringer ved kollektivknutepunktene og en krisepakke for kollektivtrafikken
163 slik at vi kan få på plass flere busser. Vi har samarbeidet med Stortinget om å forstå
164 dette både der, i forhandlinger med regjeringen og på fylkestinget. I vårt alternative
165 budsjett i fylket satte vi av en rekordsum til å forbedre busstilbudet i Akershus, samt å
166 styrke fergetilbudet.

167

168 Vi har også samarbeidet tett med samferdselsfraksjonen på Stortinget om andre
169 samferdselssaker som er viktige for innbyggerne i Akershus. En av disse er togkaoset
170 med stadig forsinkede og fulle tog. Det var viktig for oss å løfte dette i forbindelse med
171 behandlingen av Nasjonal transportplan våren 2024. Akershus er Norges største
172 pendlerfylke. Innbyggerne i Akershus er avhengig av at togene går! Dette har vi løftet
173 både i forbindelse med NTP, i statsbudsjettsforhandlingene og i andre forhandlinger
174 SV har hatt med regjeringen.

175
176 Samtidig som det har vært viktig for oss å forbedre kollektivtilbudet i fylket, har det
177 også vært viktig å senke prisene på kollektivtrafikken. I april sto Reisrabatten i fare for
178 å forsvinne. Etter mye press fra både oss og Oslo, valgte heldigvis fylkesrådet å
179 beholde Reis, men med redusert rabatt. Det var også usikkert om Reis kom til å bestå
180 i 2025 i behandlingene av budsjettet, men også her valgte fylkesrådet å beholde
181 rabatten etter mye press.

182
183 Høsten 2024 satte Oslo ned prisen på månedskortet hos Ruter. SV foreslo å gjøre det
184 samme i Akershus. Dette fikk vi ikke gjennomslag for, og det ble derfor dyrere å reise
185 kollektivt i vårt fylke enn i Oslo. Dette er svært skuffende da Akershus allerede er et
186 av de dyreste fylkene å reise kollektivt i. Vi forsøkte igjen å senke prisen på
187 månedskortet med tilsvarende prosent som i Oslo i budsjettarbeidet i høst, men
188 flertallet i fylkestinget var ikke med på dette. De gikk heller inn for å øke prisene på
189 alle billettyper for voksne i 2025. Alt dette tar utviklingen av kollektivtrafikken vår i feil
190 retning. Dyrtiden merkes godt på lommebøkene. Det hadde vært på sin plass å senke
191 prisene også i Akershus.

192
193 Vi kommer til å fortsette arbeidet for et bedre og billigere kollektivtilbud i 2025.

194

195 **Opplæringstilbud**

196

197 En av fylkeskommunenes aller viktigste oppgaver er videregående skole. Vi har
198 jobbet med mange ulike saker innenfor dette i 2024. Dette er noen av de viktigste.

199
200 En sak vi har jobbet mye med det siste året er FOT-linjene i fylket vårt. Dette er en
201 linje der elevene får undervisning i mindre grupper, der de må bestå 5 fellesfag, være
202 i jobb, skole eller praksis innen man fyller 23 år for å få studiekompetanse. FOT-linja
203 gir mulighet for elever til å fullføre videregående uten å gå i en vanlig klasse. Vi har
204 dette tilbudet på tre skoler, en i hver region; Nesbru, Lillestrøm og Ski. I vinter ble vi
205 kontaktet av bekymrede foreldre som har barn som går på denne linja. De hadde fått
206 beskjed om at linja skulle legges ned fra skolestart og elevene sto i fare for å miste
207 tilbudet. Vi fremmet derfor et representantforslag om å opprettholde tilbudet. Etter
208 flere runder med de andre partiene klarte vi å få flertall for å gjennomgå tilbudene vi
209 har i fylket for disse elevene. Elevene som går på FOT-linja skulle også få fullføre. Vi
210 klarte dessverre ikke å redde FOT-tilbudet på sikt. I budsjettbehandlingen før jul ble
211 finansieringen videre kuttet.

212
213 Vi har også jobbet med andre studietilbud fylkesrådet foreslo å legge ned. YSK-
214 linjene på Vestby og Nesbru er et tilbud som lar elevene kombinere
215 studiespesialisering og yrkesfag over 4 år. Dette er et viktig tilbud for å få flere til å
216 velge yrkesfag. Det samme gjaldt Naturbruk på Stabekk videregående der elevene
217 kombinerte læring i klasserommet og ute i naturen. Vi besøkte elevene da de var ute i
218 praksis. På oppdrag fra Statsforvalteren undersøkte elevene hvordan vi kan ta vare
219 på naturlandskapet i Asker. Dessverre stemte flertallet i fylkestinget for å legge ned
220 alle disse linjene til tross for sterke reaksjoner fra både elever og lærere. Dette er
221 synd, da disse linjene gir elever i Akershus viktige tilbud til opplæring i praksis og i
222 klasserom. SV mener vi trenger flere ulike studietilbud for fylkets elever, ikke færre.

223
224 En annen viktig sak i 2024 var skoleplasser i Follo. Fylkesrådet besluttet å ikke gå
225 videre med utbyggingen av nye Ski videregående skole. Dette fører til at vi kommer til
226 å mangle flere hundre skoleplasser i Follo-regionen i årene fremover. Det er også en
227 stor nedprioritering av yrkesfagene i Follo. Den nye skolen skal huse elever på særlig

228 yrkesfag som i dag går på Drømtorp videregående. Drømtorp er en skole som holder
229 til i leide lokaler som tidligere var en bank. Lokalene er lite tilpasset det å være en
230 yrkesfagskole. Lokalene har lenge vært for små. Brakker har vært i bruk i mange år
231 for å ha plass til alle elevene. Med å avslutte prosjektet med nye Ski videregående
232 skole, og utsette avgjørelsen med å bygge ny skole, må disse lokalene fortsette å
233 leies i mange år fremover. Det trengs en ny yrkesfagskole med oppdatert utstyr og
234 lokaler tilpasset undervisningen og elevtallet i Folloregionen. Dette er en region vi vet
235 det vil bli flere elever i årene fremover på grunn av stor tilflytning. Vi har i 2024 besøkt
236 Drømtorp flere ganger og hatt møter med lærere og tillitsvalgte på skolen. Vi fremmet
237 forslag om å utbedre Drømtorp skole med nødvendig utstyr og tilpasninger i påvente
238 av en avklaring og ny skole. Dette fikk vi ikke flertall for. Nå ligger det an til at
239 Drømtorp vil være skole i mange år fremover. I 2025 skal det legges frem en plan for
240 skolestruktur for årene fremover for fylkestinget, og vi kommer til å jobbe videre med
241 denne saken.

242

243 **Vold i nære relasjoner**

244

245 På fylkesårsmøtet i 2024 vedtok Akershus en viktig uttalelse om vold i nære
246 relasjoner etter at året startet på dystert vis med mange alvorlige saker om vold i
247 nære relasjoner. Vi jobbet videre både i fylkestinget og sammen med
248 kommunestyregruppene om å fremme interpellasjoner om å få på plass
249 handlingsplaner mot vold i nære relasjoner lokalt. Og vi fremmet et
250 representantforslag på fylkestinget om at Akershus fylkeskommune skulle bli den
251 første fylkeskommunen med en slik plan. I tillegg foreslo vi en rekke tiltak for hvordan
252 fylkeskommunen kan jobbe mer aktivt og helhetlig i sitt arbeid mot vold i nære
253 relasjoner. Dette inkluderte bl.a. mer opplæring for lærere og andre ansatte i skolene,
254 mer opplæring om vold i nære relasjoner for elevene på helse og oppvekstfag, og en
255 styrket innsats i tannhelsetjenesten. Vi fikk ikke gjennomslag for alt, men vi fikk med
256 oss flertallet i fylkestinget på at fylkeskommunene skal gjennomgå sine tjenester og
257 hvordan de arbeider med vold i nære relasjoner. Vi hadde selvfølgelig ønsket at
258 fylkeskommunen gikk enda lengre, men vi er glade for at vi fikk gjennomslag for å
259 kartlegge hvordan vi jobber med denne problemstillingen.

260 Unge i arbeidslivet

261

262 I fylkestingsvalget gikk vi til valg på at alle elever på videregående i Akershus skal få
263 opplæring i faglige rettigheter. Dette ble aktualisert våren 2024 da det ble avdekket at
264 mange unge i arbeidslivet får brutt sine rettigheter. I en sak hos TV2 kom det frem
265 hvordan ansatte hos kleskjeden Zara ikke fikk vaktplaner før et par dager før, ikke fikk
266 pause og ble overvåket på jobb. Dette er en kjede som har butikk i vårt fylke og hvor
267 det jobber mange unge. Dette er ikke et unikt eksempel. Vi vet at mange unge
268 opplever det samme. Dette vises bl.a. gjennom tall fra LOs sommerpatrulje i 2022 der
269 det ble avdekket at brudd på 50% av arbeidsplassene som ble besøkt. Vi vet at
270 mange unge ikke kjenner til sine rettigheter og de derfor blir utnyttet i arbeidslivet.

271

272 Dette ønsket vi å gjøre noe med. Vi fremmet derfor et representantforslag om å gi
273 unge på videregående opplæring i sine faglige rettigheter, f.eks. gjennom en fagdag.
274 Vi samarbeidet med Fagforbundet Ung og HK Ung for å lage dette
275 representantforslaget. Fagbevegelsen driver allerede med denne opplæringen i dag.
276 Vi mener det er viktig at enda flere elever får denne opplæringen, og at det er noe
277 som gis til alle elever på skolene våre. Vi fikk med oss opposisjonen i fylkestinget på
278 forslaget, men høyresiden ønsket ikke å gi elevene denne opplæringen, og forslaget
279 ble dessverre nedstemt.

280

281 Handlingsplan for samferdsel

282

283 En annen viktig sak fylkestingsgruppa har jobbet med i 2024 er Handlingsplan for
284 samferdsel. Dette er en plan for hvilke samferdselsprosjekter som skal prioriteres i
285 fylket de neste 4 årene. I forkant av at planen ble lagt frem høsten 2024 har
286 fylkestingsgruppa vært i kontakt med gruppelederne i kommunene. Her har
287 kommunene fått mulighet til å komme med innspill om hvilke prosjekter som er viktige
288 i sine kommuner, og si fra om hva fylkestingsgruppa burde løfte frem i behandlingen
289 av planen. Alle gruppeledere fikk også mulighet til å delta på et innspillingsmøte med

290 fylkestingsgruppa på våren 2024. For SV har det vært viktig å prioritere prosjekter for
291 gående og syklende, samt prosjekter som styrker trafikksikkerhetene og da særlig i
292 områder rundt skolene i fylket. I tillegg til arbeidet med Handlingsplan for samferdsel
293 har SVs medlem i samferdselskomiteen Tuva Todnem Lund fått plass i
294 trafikksikkerhetsutvalget som ble satt ned i 2024. Dette er et utvalg bestående av
295 blant annet politiet, Trygg trafikk, fagfolk i fylkeskommunen og politikere som skal
296 jobbe med trafikksikkerhet i Akershus. Dette har vært en viktig prioritering for
297 fylkestingsgruppa når det kommer til å sikre trygge fylkesveier for innbyggerne våre.

298

299 Tall og fakta

300

301 I 2024 har SVs fylkestingsrepresentanter totalt vært nevnt i media ved 300
302 anledninger.

303

304 Fylkestingsgruppa i Akershus har avholdt 12 gruppemøter i 2024.

305

306 I fylkestingsgruppa i Akershus har følgende møtt: Balder Alvær Olafsen, Ruth Solveig
307 Birkeland, Tuva Todnem Lund, Anne Sofie Johnsrud, Adrian Pracon, Stine Høvik,
308 Haitham El-Noush, Kevin McGuinness, Charlotte Midjo og Malene Sathasivam.

309

310 I Akershus er faste fylkestingsrepresentanter: Balder Alvær Olafsen, Ruth Solveig
311 Birkeland og Tuva Todnem Lund. Balder Alvær Olafsen gruppeleder på heltid. Vi har
312 representanter i utdanning (Balder Alvær Olafsen, nestleder i komiteen), samferdsel
313 (Tuva Todnem Lund) og kontrollkomiteen (Ruth Solveig Birkeland, leder av
314 komiteen).

315

316 Balder Alvær Olafsen møtte på fylkesstyremøter på vegne av fylkestingsgruppa for
317 Akershus i 2024.